

კალი

ჭაბული

„გედინის“ ის, ვისაზ
სამშობლოსათვის ეძღვის გენი.,

2018 წლი 26 ნოემბერი № 11 № 8140

ელფორმა AxaliGantiadi@gmail.com

ქარხნის მოდერნიზაციის
პროექტი
დასასრულს უადლოვდება

ციცარის სა-
სოფლო გზის
სამუშაოები

სოფიან ევამ
გომის გზის
რააგილითაშია

დოკუმენტი კრიზის

„რაც გვიჩვინებით
სო იმისგანს.,.

გვ2.

პროექტი
ციცარის სა-
დარტის ფილტრე-
ბის და ემისი-
ონის მიზანის
აურატურის და-
მოწერა გა-
ითვალისწინება,
რომელის მავარ-
გით მივრისა და
გამოიამლება
რაოდენობა გა-
კონტროლდება.

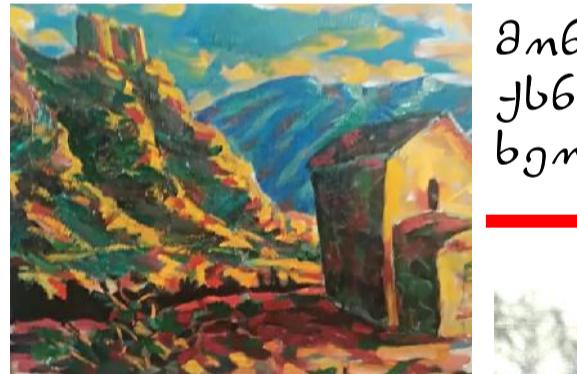
2018 წლის ებალ- გვ2-3.

ბიუჯეტის ინფრასტრუქტურული
პროექტები

გვ2.
ოქროსფერი შემოფენა
2018

გვ5.
“ვერს ერთი დრო
შევდროება”

გვ5.

ქართლ-კახეთი

თომბის
ცენტრი

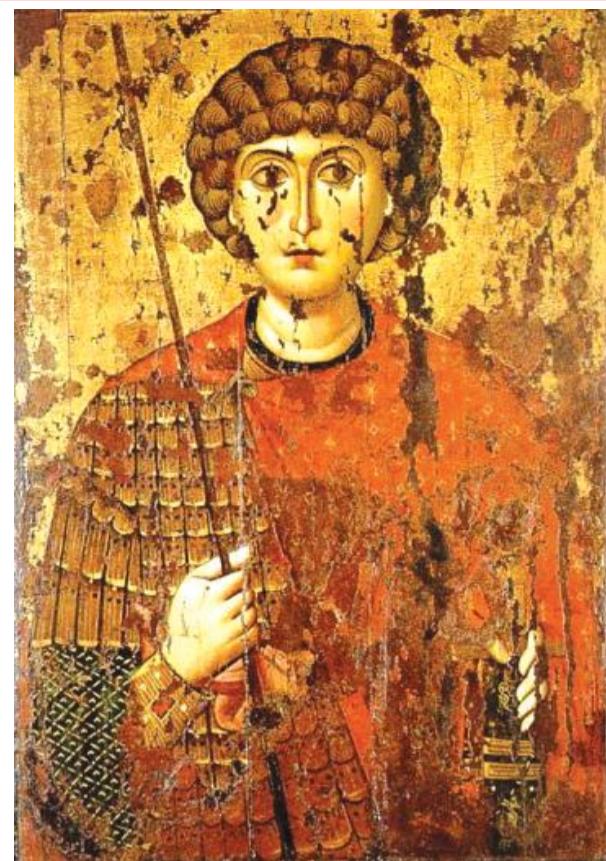
გვ7.

სამოყვარელო ლიგის
ჩემი იმპერატი კალათ- თავისუფლება დღეს ჩვენი ...

გვ4.

ტრანსპორტი -
ტერიტორიული
დაგენერაციის გასახვა

გვ4.

გალობრძო
გარემონტა!

საკრალური ძალის გადასაცემა
საკუთარი
მინისა და
ცარს უდი-
სადო ...

გვ6.

წარსული-
მანა_
წენაპირები

გვ6.

გამოსათხოვარი
„განთიარება..
და მოსახურება
გაუმჯობესება

გვ9.

მონაცემების
ქსნის
ხელი

გვ7.

გვ5.

გვ5.

გვ4.

**„კაიდელგარებულების,, ქარხის მოდერნიზაციის
პროექტი დასასრულ უასტოვდება“**

საქართველოს პრე-
მინისტრი მამუკა ბახტაძე
კასპში „ჰაიდელბერგცემენტის“
ქარხის მოდერნიზაციის
პროექტის მიმდინარეობას გაუც-
ნო, სამუშაოები დასასრულს
უახლოვდება.

მთავრობის მეთაურმა
კომპანიის ხელმძღვანელო-
ბასთან ერთად, ქარხის მარ-
თვის ცენტრი დათვალიერა და
ახალი საწარმოო ხაზის
მშენებლობის პროცესით დაინ-

ტერესდა.
ორგანიზაციის მენეჯ-
მენტის ინფორმაციით, ქარხის
მოდერნიზაციის პროექტი უახ-
ლესი ტექნოლოგიებით კლინკ-
ერის წარმოების მშრალი ხაზის
მშენებლობას გულისხმობს, რაც,
მნიშვნელოვნად შეამცირებს
საწარმოო ხარჯებს და გაზრ-
დის ენერგოეფექტურობას.

აღსანიშნავია, რომ
პროექტი ვეროპული სტანდარ-
ტის ფილტრების და ემისიებ-
რულდება.

ის მუდმივი მონიტორინგის
აპარატურის დამოწაფებასაც
ითვალისწინებს, რომლის მეშ-
ვეობით მტკრისა და გამონ-
აბოლექსის რაოდენობა გაკონ-
ტროლდება.

კასპის „ჰაიდელ-
ბერგცემენტის“ ქარხის მოდ-
ერნიზაციის პროექტი, რომლის
საინვესტიციო ღირებულება
100 მილიონი აშშ დოლარია,
2019 წლის გაზაფხულზე დას-
ტის ფილტრების და ემისიებ-
რულდება.

სოფლი ქვემო გზის ჩააგილითაცია

საქართველოს რეგიონ-
ული განვითარებისა და ინფრას-
ტრუქტურის სამინისტროს
საქართველოს სავტომობილო
გზების დეპარტამენტმა 2018
წლის 7 ნოემბერს გამოაცხადა
ტენდერი - შიდა სახელმწიფო-
ბრივი მნიშვნელობის მეტეხი -
ქვემო გომი - ნათლისმცემლის
ეკლესიის სავტომობილო გზის
5.5 კილომეტრი მონაკვეთის
სარებილიტაციო სამუშაოებზე.
პროექტის სავარაუდო ღირე-
ბულება 3 427 848 ლარია.

ტენდერის დასრულებ-
ისა და სამუშაოების შემსრულე-
ბელი კომპანიის შერჩევის შემ-
დგებ აღნიშნული გზის სამუშაოე-
ბი დაიწყება.

ნინარების სასოფლო გზის სახუარაპი

დაიწყო შიდა სახ-
ელმწიფოებრივი მნიშვნელო-
ბის ზაჟესი-მცხეთა-კავთისხ-
ევი-გორი-სკრა-ქარელი-
ოსაურის (შ-131) საავტო-
მობილო გზის წინარეხი-
ქვათახევის გ 1-კ 4.5 სარე-
აბილიტაციო სამუშაოები.

სოფელ წინარეხის
გზის რეაბილიტაცია არა
მხოლოდ ადგილობრივ მო-
სახლების გაუმჯობესების
გადაადგილებას, არამედ იმ
უამრავ ტურისტსაც, რომ-
ლებიც ქვათახევის ტაძარს
და კავთურის ხეობას სტუ-
რობენ.

2018 წლის ეალგიურაციის ინფრასტრუქტურული პროექტები

2018 წელს კასპის მუ-
ნიციპალიტეტში გასულ
წლებთან შედარებით მნიშ-
ვნელოვანი მაღალიუჯეტიანი
ინფრასტრუქტურის მდგრადი
პროცესი ხორციელდება. 27
პროექტზე წლის ბოლომდე 42
254 565 ლარი დაიხარჯება.

დასრულების პრო-
ცესშია გამოიფი ხაზის პირა და
მაღალმიანი სოფლების საკო-
რინთლო-ახალშენას მისასვლე-
ლი გზის რებილიტაცია - მოას-
ფალტება 2 466 გრძივ მეტრზე.
ღირებულება 1 564 000 ლარი.

პარალელურად მოეწყო სამე-
ლი რებილიტაცია - მოას-
ფალტება 602 876 ლარი დარღვეულებაც 200 000

ლარი.

კალაქ კასპში მოას-
ფალტდა და კეთილმოეწყო
ეფუძნება კუთხის ქუჩა 189 გრძივ
მეტრზე. ღირებულება 255 743
ლარი.

კალაქ კასპში მოას-
ფალტდა და კეთილმოეწყო
თაყაიშვილის, ჭონქაძის ქუჩის
წრიული და თაყაიშვილის ქუ-
ჩის I ჩიხი 817 გრძივ მეტრზე.
ღირებულება 365 973 ლარი.

სადგურ მეტეხის
დასახლებაში მოსწორდა და

კალაქ კასპში მიმდინარ-
ების 200 სტუდენტზე გათვ-
ლილი პროფესიული სასწავ-
ლებლის მშენებლობა. ღირე-
ბულება 3 893 624 ლარი.

კასპში საერთაშორისო
სტანდარტების სრული დაცვით
აშენდება ცენტრალური საფეხ-
ბურთო მოედანი. ფეხბურთის
ფედერაციის დაფინანსებით
ღირებულესი ხარისხის ხე-
ლოვნურსაფარიანი მოედანი
დაიგება. მუნიციპალიტეტის

მოპირკეთდა მისასვლელი ცენ-
ტრალური გზა. 330 გრძივ
მეტრზე დაიგო ბეტონი. ღირე-
ბულება 49 000 ლარი.

კალაქ კასპში 1850
გრძივ მეტრზე მოეწყო გურამიშ-
ვილის, ხეთაგუროვის, ლესელიძი-
ს, სამების, ქვათახევის და მე-
ტეხის ქუჩების საკანალიზაციო
სასტების ქსელი. ღირებულება
534 458 ლარი.

სადგურ მეტეხის
დასახლებაში რეაბილიტაცია

სრული დაფინანსებით მოეწყ-
ობა 520 ადმინისტრაციული
ტრიბუნა, 4 გასახლელი, სამსა-
ჯო, სამედიცინო და ლელეგა-
ტის ოთახები, სტადიონზე გან-
ათების თანამედროვე სისტემა
დამტკიცებულება.

რეაბილიტაციული საუკეთესო
სამუშაოების მინი - მოედნი. სამ-
უშაოებზე 2 500 000 ლარი

დასასრული გვ3.

**2018 წლის მაღალი მუნიციპალიტეტის
მინიჭებულების აროვები**

ვწელობის გზის მე-6 კილომეტრიდან, სოფელ ქემო ხანდაკში მემორიალური მისამართი გზის მოასფალტების სამუშაოები. ღირებულება 1 408 041 ლარი.

კასპის მუნიციპალიტეტის სოფელ წინარებში 4 500 გრძივ მეტრზე მიმდინარეობს მისამართი გზის მოასფალტების სამუშაოები. გზის რეაბილიტაციისათვის გამოყოფილია 3 532 000 ლარი.

კასპის მუნიცი-

***დასასრული.**

დაიხარჯება.

ქალაქ კასპში ე.წ. "ვარჯაანის" დასახლებაში 737 გრძივ მეტრზე მიმდინარეობს ჩოლოფუშვილის ქუჩის რეაბილიტაცია/მთასფალტება. ღირებულება 510 905 ლარი.

ქალაქ კასპში გრიშაშვილის ქუჩის გზის მონაკვეთზე ე.წ. "მუხების გზის" 500 გრძივ მეტრზე მიმდინარეობს ასფალტბეტონის საფარის მოწყობა. ღირებულება 293 989 ლარი.

კასპის მუნიცი-

პალიტეტში, სოფელ წინარებში მოწყობა სასტელი წყლის სათავე ნაგებობა და მაგისტრალი. ღირებულება 438 338 ლარი.

შიდა სახელმწიფო ბრივი მნიშვნელობის მეტეხი - ქვემო გომი - ნათლისმცემლის ეკლესიის სავტომობილო გზის 5.5 კილომეტრი მონაკვეთის სარეაბილიტაციო სამუშაოებზე გამოცხადებულია ტენდერი - მშენებლის შერჩევისას დაიწყება სამუშაოები.

პროექტის სავარაუდო ღირებულება 3 427 848 ლარია.

საქართველოს მუნიციპალური განვითარების ფინანსურის მუნიციპალიტეტის კონფლიქტისპირა 7 სოფელში:

ბოჟამი, ხვითი, კოდისწყარო, საკორინთლო, ყარაფილა, სარიბარსა და ზადიანთკარში მოწყობილ სასმელი წყლის ჭაბურღილების დაქსელგვით სამუშაოებზე ტენდერი გამოაცხადა, რომლის სავარაუდო ღირებულება 4 100 000 ლარია.

კასპის მუნიციპალიტეტის მერიამ გამოაცხადა სოფელ აღაიანის სავარო სკოლის შენობის ნაწილობრივი მოწყობის სამუშაოების ტენდერი 143 335 ლარზე.

ქალაქ კასპში დაიწყო

ინოვაციების რეგიონალური ცენტრის მშენებლობა. პროექტის განსახორციელებლად გამოყოფილია 2 156 093 ლარი.

ქალაქ კასპში სრული რეაბილიტაცია ჩაუტარდა ქვემო ხნდაკი - ნიჩინის მექანიკური აწევის სარწყავებმავლოებს (საკოლმეურნეო ბაზრიდან საკონსერვო

უშაოები - გამრიცხველიანება მიმდინარეობს სოფლებში: მეტეხი, ქვემო გომი, ნიაბი, ბორტა, ახალქალაქი, ზემო ჩოჩეთი.

რეაბილიტაცია ჩაუტარდა ქვემო ხნდაკი - ნიჩინის მექანიკური აწევის სარწყავი სისტემას. სამუშაოების ღირებულება 569 569 ლარი.

დასრულდა ზემო ხანდაკი - საირეთი - მეტეხის მექანიკური აწევის სარწყავი სისტემის და სადაწყველო მიღსადენის მოწყობის სამუშაოები - ღირებულება 6 220 777 ლარი.

რეაბილიტაცია ჩაუტარდა დოესის არხის სარწყავი სისტემის მაგისტრალური არხის პირველი და სხვა რიგის გამანაწილებლებს და შიდა სამურნეო ქსელს - სამუშაოების ღირებულება - 1 435 310 ლარი.

პალიტეტში მიმდინარეობს გარეგანატების მოწყობის სამუშაოები. ღირებულება 300 000 ლარი.

კასპის მუნიციპალიტეტშის სოფელ კოდისწყაროში მიმდინარეობს სკერის მოწყობის სამუშაოები. ღირებულება 10 988 ლარი.

დაიწყო კასპის მუნიციპალიტეტში ზაპესი - მცხეთა-კავთისხევი - გორის შიდა სახელმწიფო ბრივი 10 988 ლარი.

დაიწყო კასპის მუნიციპალიტეტში ზაპესი - მცხეთა-კავთისხევი - გორის შიდა სამუშაოები. ღირებულება 36 500 ლარი.

კართლ-კანონი ...

3-4 წლიანი ჯგუფის ბავშვებმა /
აღმზრდელი მაია მაღლაფერიძე, ძირა მარეხ
მაჭარაშვილი / ულამაზეს
კახეთში “მიგვიპატიუეს”,
უნდა გენახათ კახელი
კოლორიტები, საქვეყნოდ
ცნობილი “მარო და მიტო”,
რომელთა როლებს ას-
რულებდნენ ელენე მარ-
ქარაშვილი და ლაშა ჯან-
ელიძე. ლექსის თქმასა და
ცეკვაში ერთმანეთს
ტოლს არ უდებდნენ ნიკა
მელაძე და ნიკა ბერიძე,
მარიამ ტალასაძე, ლეხია: ანა
და ნათია სამხარატები,
სადღეგრძელოს წარ-
მოთქმით ყველა მოზიბლა
ილია აბუშვილმა.

იძებ, ლექსის სამშობლოსა
და მშვიდობაზე წაიკითხ-
ეს სალომე ბერიძემ და
თეკლა მაჭარაშვილმა,
ანან კურტანიძემ და ნინი
ზაქარაშვილმა, ლიზი
წიკლაურმა.

6 - წლიანების
ჯგუფის /აღმზრდელები
თინათინ თინიკაშვილი და
ნანა ჯამალაშვილი, ძირა
ოლია ბერიძე/ ბავშვებმა
მზიურ აჭარაში გვამოგ-
ზაურეს. გიდის როლები
მოირგეს ბარბარე ქავთ-
არაძემ და ანან ქს-
ოვრელმა, სხვათა შორის,
“აჭარელმა გოგონებმა”
მინი სპექტაკლიც გაითა-
მაშეს და სტუმარ-მასპინ-
ძელი ძალიან მოზიბლეს.

5 - წ ლ ი ა ნ ი
ჯგუფის /აღმზრდელები
თამარ ნიპარიშვილი და
მარა ბაიდაური, ძირა
ნარა ქავთარაძე, ლია მარი-

აჭარაში მოგზაურობა
“აჭარული ცეკვის” გარეშე
ხომ არ იქნებოდა, ჰოდა,
აქაც მშვენივრად
გაართვეს თავი დაგალდე-

წ ე ლ ი წ ა დ ი ს
ოთხივე დრო თავისე-
ბურად ლამაზია, მაგრამ
შემოღომას თავისი განუ-
მეორებული ფერებითა და
სილამაზით, სიუხვითა და
ბარაქით ვერც ერთი
შეედრება. სხვათა შორის,
ამის შესახებ ჩვენს აღ-
საზრდელებსაც ვესაუბრე-
ბით და გასაგებად აკეტს-
ნით ხოლმე... ახლაც ასე
მოხდა კასპის №3 ბაგა-
ბაღში /გამგე თეა ქუტაშ-
ვილი/, როდესაც გადავწ-
ყიოთ საშემოღომო აქ-
ტი გვიპოვთ და მომდევ
მონაცემების დაგეგმვასა
და მომზადებაში ყველა იყო
ჩართული და რასაკირვე-
ლია, ყველაფერი ლამაზიად,
ორგანიზებულად ჩატარ-
და, თვალს ვერ მოაც-
ილებდით ჩვენი ბაღის
ლამაზად მორთულ დარ-
ბაზს, სადაც შეიკრიბნენ
აღსაზრდელების შშობლე-
ბი და მოწვეული სტუმ-
რები.

ა ქ ტ ი ვ ო ბ ა შ ი
მონაწილეობდა სამი ასა-
კობრივი ჯ ა ზ ი თ ი .

მოხდა კასპის №3 ბაგა-
ბაღში /გამგე თუ ქუტაშ-
ვილი/, როდესაც გადავწ-
ყითით საშემოლომ აქ-
რები. აქტი ვობა ში
მონაწილეობდა სამი ასა-
კონტრივარი ჯგუფი.

ის შესრულებას ანასტა-
სია მერებაშვილმა, ზაქრო
კობაურმა, თამარ ბერიან-
იძემ, გიორგი ჭატუნაშ-
ვილმა. საინტერესო იყო

ბაღის მნე ლია მჭედლიშ-
ვილი გამოჩნდა მოღვაცე-
ბული თათარის ქვაბით და
ბავშვების უკილ-ხიკილ-
მა ყურითასმენა წაიღო, სახ-

ერთ-ერთი პატარების მიერ
დადგმული პატარა წარ-
მოდგენა აჭარელი გლეხ-
ის ოჯახზე, ასახიერებდ-
ნენ: რატი ქარქუსაშვილი
და ნინო ნატროშვილი,
ლექსები წაიკითხეს
გიორგი ღვინიაშვილმა,
ქეთი ბურდულმა, გიორგი
ტატუნაშვილმა, ბარბარე
ჯიქურმა და ზუგა
კობაძემ.

ს ტუმრების წინაშე თავი გამოიჩინეს შერეული ჯგუფის / აღმზრდელები ეკანი ჰიპოტეზის და მანანა ირექსი, მისა ეკალაგრამებულისაზრდელებმაც. რაჭული სამოსით დამშვენებული ბავშვები და აღმზრდელები ცეკვა-თამაშით, შემოღომისადმი მიძღვნილი თეატრალიზებული წარმოდგენებით ახალისებდნენ მაყურებლებს. ღონისძიებაზე მოწვეული მშობლები და ახლობლები დადებით ემოციებს ვერ ფარავდნენ და მქუსარე ტაშით ამხნევებდნენ პატარებს.

დაბოლოს, ნათია მოსიაშვილი.
ნაირა დევაძე,
კასპის №5 ბაგა-ბაღის
ქუთოდისტი.

“ვერც ვრთი დრო შევძრება”

ოქტომბერი შემოფგობა

აღსაზრდელთა გასაპლანირები აქტივობების გამოჩენა

როგორც სხვა
დღის, ნებისმიერი აქტივო-
ბის მომზადებისას, ახლაც
წინასწარ განვიხილეთ
შემხვედრი ნაბიჯები, გა-
ვანაწილეთ დავალებები,
ჩავრთოთ მშობლები, ერთი
სიტყვით, ყველაფური გავ-
ითვალისწინეთ, რომ
საჩვენებელი აქტივობა
ორგანიზებულად და მაღალ
დონეზე ჩატარებულიყო
ჩვენი ბალის ლამაზად
მორთულ დარბაზში.

პირველი გამოს-
ვლა ჰქონდათ 4-5 წლიანი
ჯგუფის ბავშვებს, მათმა
აღმზრდელმა მ. მიჩიტაშ-
ვილმა სრულიად განსხ-
ვავებული, შემოდგო-
მისთვის შესაფერისი
პროგრამით გამოიყვანა
აღსაზრდელები, რომ-
ლებმაც ლექსებსა და პა-
ტარ-პატარა სცენარებში
გააცოცხლეს ზღაპრების
გმირები, მძღვრეს ფორტე-
პიანოს თანხლებით, ბო-
ლოს, რა თქმა უნდა, ცხელ
თათარაში დავლებული
ჩურჩხელებიც დააგე-
მოვნეს... უფრო
მასშტაბური და ხალისი-
ანი აღმოჩნდა საშემოდგო-
მო ღონისძიება 5-6
წლიანი ჯგუფის ბავშვებში
/აღმზრდელი ლ. ბაიდაუ-
რი/, რომელთა საშე-
მოდგომო წარმოდგენას ეს-

წრებოდნენ მშობლები, შემოდგომის დას-
სოფლის აქტივის წარ- რულებას თავისებურად
მომადგენლები, მოწვეული გამოეხმაურნენ 3-4
სტუმრები. ბავშვებს ეც- წლიანი ჯგუფის /
ვათ შემოღვიმის სე- აღმზრდელი ლ. აბრამიშ-
ზონისთვის შესაფერისი ვილი/ ბავშვებიც, რომ-
სამოსი, რომელიც მეტ ლებმაც შეძლებისდაგვარ-
ხალისსა და სასიხარულო ად გამოავლინეს ის შესა-
განწყობას უქმნიდა პა- ძლებლობები, რაც მოეთ-
ტარებს, ბავშვები თამამად, ხოვთ პატარა ასაკის
უკრო გავტედულად გამო- ბავშვებს.

დიოდნენ მაყურებლის სოფო როინიშ-
წინაშე, საგულისხმო გახ- ვილი, დოესის საბავშვო
ლავთ ის ფაქტიც, რომ ეს ბაღის გამგე.

მომზადებული საშემოდგო-
მო ლიტერატურული
წარმოდგენით, მერე კი,
იქვე მოთვალისწინებები თათარ-
ის ქვაბს მიუსხდნენ და
ფართო, ღიმილიანი
თვალებით შესციცინებდ-
ნენ ულამაზეს ჩურჩხ-
ელებს... ყველაზე პატარა
აღსაზრდელების ჯგუფის
/პედაგოგი ნ. გიგაური/
ბაგშვები უფროსი მეგო-
ბრების მსგავსად ცდი-
ლობდნენ თავიანთი
აღფრთვანება, ინტერესი
და სიჩარული თავისე-

ბურად გადმოეცათ და
საერთო ფერხულში
ჩართულიყონენ. აი, სასკო-
ლო ჯგუფის /პედაგოგი
ნ. მერებაშვილი/ აღ-
საზრდელები კი, როგორც
ყოველთვის ამჯერადაც
ორიგინალურად აპირებენ
საშემოდგომო აქტივობის
გამართვას, ოღონდ ისინი
წარმოგვიდგენენ გვიან
შემოდგომას.

ლია აფციაური,
4/5 - წლიანი ჯგუფის
აღმზრდელი.

საქართველო დამოკიდებულება საკუთარი მინისა და ცარსულისაღვიძე ...

ნაბეჭდის განვითარება

ებრაელთა და
ბერძნთა მსგავსად, ქართვ-
ელ საც “ბებერ ერს”
უწოდებენ. საკუთარ
ნიადაგთან მიჯაჭვულობა,
ისევე, როგორც მრავალი
ერის შვილებისათვის,
ქართველთათვისაც მტკივ-
ნეულად ორგანული და
მუდმივად თანამდევი
თვისებაა.

თასაწლეულებგამ-
ოვლილმა გენეტიკურმა
მეხსიერებამ, ნიადაგსა და
ადამიანს შორის, აუზსნე-
ლი, თითქმის ტრაგიკული
მგრძნობელობით აღბეჭდ-
ილი კავშირი ჩამოაყალი-
ბა. იმ ფასეულობათა
სისტემა, რომელსაც ერი
ატარებდა, სწორედ ამ ადგ-
ილოთან, ამ საცხოვრისთანაა
შერწყმული; ამიტომ წარ-
სული — წინაპრები — მიწა
ერთიან, სათავეანო სუბ-
სტანციად შეიკრა.

ადგილი, სადაც
დღეს ქართველები სახ-
ლობენ, ქრისტემდე მრავა-
ლი საუკუნით ადრე ყოფი-
ლა პროტოქართული
ტომების სამშობლო. ამ
ოდინდელი კულტურულ-
პოლიტიკური ცხოვრებ-
ის განმავლობაში, ხან ერთი
ქართული ტომი
მძლავრობდა და დაწინაუ-
რდებოდა, ხან – მეორე
იმ ტომების სახელები
(ისინი დღესაც შემორჩე-
ნილია სხვადასხვა კუთხ-
ებში მცხოვრებ
ქართველთა წარმომავლო-
ბისა და ტოპონიმების
აღსანიშნავად), რომლებიც
ასურეთის მახლობლად
ცხოვრობდნენ, უძველეს
ასურულ წყაროებშია
შენახული. ხოლო ზოგი-
ერთი ტომისა, უფრო კი
მათი, ვინც შავი ზღვის
ნაპირას სახლობდნენ,
ბერძნულ წყაროებსა და
მითოსში გვხვდება. მრავა-
ლი ცნობა აღმოჩნდა მოსეს
ხუთწიგნულშიც.

ი სტორი იული
საქართველოს სამხრეთ-
დასავლეთ ტერიტორიაზე
კლასობრივ გაერთიანებუ-
ბზე დაყრდნობილი აღრეუ-
ლი სახელმწიფო წარ-
მონაქმნები – დიაუზი და
კოლხა ჯერ კიდევ მითო-
სური საბერძნეთის დროს
შესაშური კულტურული
სიბრძნის მატარებელ ად-
ამიანთა სამშობლო ყოფი-
ლა. სწორედ ოქროს საწ-
მისის ჯადოსნური ძალ-
ისა და ინტიმური ცოდ-
ნების დასაუფლებლად
ჩამოვიდნენ აქ ინტელექ-
ტუალი ბერძნები. კოლხ-

უ კასკადა, ასურულ მულ წარწერებშიც იება და ბერმზულ ექვებშიც. უფრო აღ-ლეთით მცხოვრები, ცელთა ერთ-ერთი გენესი ტომი – მესხ-ცივე “მუსკები”, საკ-მძლავრი, საბრძოლო ივნებაში ერთობ ული და გულადი კოფილა. ალბათ, ეძლიერნიც, რადგან ტებულ დაპყრობით აწარმოებდნენ.

ლაშარის ნოტები გიორგი

დასხვა ტომების, მათ
შორის, რამდენიმე ქართულ
ლი ტომის შესახებ. ისი
ნი თვლიან, რომ ტაბალე
ბი, იგივე იბერები ანუ
ქართველები, ბიბლიური
ტუბალ-კაენის (მესაქმე
ში მოცემული ერთი შტო
მიხედვით), ან ნოეს შვილ
იშვილის, იაფეტის ვაჟის
—ტუბალის (მეორე შტო
მიხედვით) შთამომავლე
ბად უნდა მივიჩნიოთ.

ტაბალის ქვეყანა
ახლანდელი საქართველოს ტერიტორიაზე ბევრად დიდი უნდა ყოფილი იყო, რადგან ზემოხსენებული სალმანასარის ტექსტის მიხედვით, მას 25 ტაბალელი მეფე აძლევ

თუ-ელს, ანუ ქართველს
და შემდგომში ქვეყნის
სახელს – ქართლსა და
სა-ქართუ-ელ-ოს. შეა
ბრინჯაოს ხანიდან (III-
ათასწ). დასასრ. და II
ათასწლეულის I ნახე-
ვარი) უძევესი ქართუ-
ლი ფუძეება უკვე დაშ-
ლილი უნდა ყოფილიყო
(სვანურ, მეგრულ-ჭანურ,
ქართულ და აფხაზურ
ენებად).

ქართული ტომე-
ბის გაერთიანება და
ქართულის ისევ სახელმ-
წიფო ენად გავრცელება
“ქართლის ცხოვრების”
ცნობით ძვ. წ. IV საუკუ-
ნეში მხოლოდ დიდ მეცე
ფარნავაზმა შეძლო (“ამან
განავრცო ენა ქართული
და არღარა იზრახბოდა
ქართლსა შინა თვინიერ
ქართულისა.”)

ამ დროიდან ვი-
ღრე ქრისტიანობის სახ-
ელმწიფო რელიგიად
გამოცხადებამდე (ჩვ. წ.
IV ს.) ქართული ენა
მკაიდრდებოდა და
მმღვრდებოდა. ეს ენა და
დამწერლობა, რომელიც
ერთ-ერთია მსოფლიოში
არსებულ 14 ორიგინალურ
დამწერლობას შორის,
იქცა ქრისტიანული
საქართველოს ენად. სახ-
არების მიხედვით ხომ
სოლიტარობის ართმოქ-

ველი შემდეგ მარიამ
ვლის შემდეგ მარიამ
ღვთისმობელი სწორედ
ქართულად ამეტყველდა.
ქართველები თავიანთ მი-
წას წმიდა ქალწულის
წილხვერად თვლიან.

არსებოს ერთი,
ამ კუთხით ნიშანდობლივი
ქართული ზღაპარი “მიწა
თავისას მოითხოვს”, რომ-
ლის მთავარი გმირი, ჯერ-
აც უწვრთნელი ჭაბუკი

სიკლიდა:

„რეც რავის ურბით ამ იბინგიზ..“

1. ათვლის წერტილი*
იმ წელს, ქართლში,
ძოჭისფერი მოიყოლა ენგენ-
ისთვებმ. მტკვრის ხეობაში მოხ-
ეთქილმა ზენა ქარმა, ერთობ
დიდი შევბა მოპეგვარა აგვის-
ტოს ხვატით გათანგულ დაბასა
თუ სოფლებს.

კართან მისი უდიდე-
ბულესობა შემოდგომა იდგა.

კასპში, რაიკომის მდი-
ვნის კაბინეტში, გვიანობამდე
ენთო სინათლე მაგიდასთან
თავდახრილ საღარატეს ხვალ-
ინდელი თაბირის დღის წეს-
რიგი ჯდ და გულმოლენიდ ჩაჰ-
კირკიტებდა. მოულოდნელად,
ოთახში, ცემენტის ქარხნის
დირექტორი, ალექსანდრე ქება-
ძე შემოვიდა და გაოცებულ
მდიგანს, მისაღმებისთანავე, გვან
სტუმრობის მიზეზი აუხსნა:

- ქარხნაში შეფერხე-
ბა მაქეს და, თქვენს კაბინეტში
სინათლე რომ დავინახე, ვოიქე,
იქნება...

- მოდი, მოდი, იფიქრე,
დამეხმარებაო, არა? - სიტყვა
შეაწყვეტინა საღარატე, უქზე
წამოუდგა ქებაძეს და სკამი
შესთავაზა.

თბილი დახვედრით
კაბინეტილმა სტუმარმა, უბის
წიგნაკი ამოიღო და ის იყო,
ციფრების ენით უნდა აეხსნა,
თუ რა რაოდენობის კლინერი
დაკლეს მომწოდებლებმა, რომ
მდიგანმა შეაჩერა:

- გასაგებია, ალექსან-
დრე, ყველაფერს მივწედავთ,
ახლა კი, თქვენი თანადღომა
ძალიან მჭირდება.

ქებაძემ უბის წიგნაკი
დახურა და მდიგანს მიაჩერდა.

- რას იტყვით, ადგი-
ლობრივი გაზეთი რომ გამო-
ვუშვათ, ვერ შევძლებთ?

- რატომაც არა, - სახ-
ეზე ღიმილმა გადაურბინა ქება-
ძეს, - აქამდეც რომ გვეთონდა,
უფრო მეტი საქმე გაკეთდებო-
და.

- მარტი გაზეთი კი არა,
- საღარატემ მაგიდიდან ფურ-
ცელი აიღო და ქებაძეს წინ
დაუდო, - პედაგოგური სასწავ-
ლებლის გახსნაც გვინდა და ამ
დადგენილებების პროექტებს
გაუცნი.

პროექტები მართლაც,
შთამბეჭდავი იყო.

მეორე დღეს, რაიკომში,
თაბირი დათქმულ დროზე დაი-
წყო და ოქმიც მეტად ლა-
კონურად დაიწერა.

თაბირზე დადგნილე-
ბა კი მიიღეს, მაგრამ საქმე წინ
ვერ წავიდა. და აი, კვლავ დაი-
წერა ოქმი 16 კპ (ბ) კასპის
რაიკომში მოწვეული თაბირ-
ისა, შემდგარი 1931 წლის 1
ოქტომბერს. დაესწრნენ ამს.

საღარატე, დიასამიძე, ძამაშვილი,
ელიაშვილი, ჯანჯალაშვილი,
გალდავა, გიგიტაშვილი, ხუხუ,
ბეგიაშვილი, ხიტირია, ჩახვარია,
ძამავარანი, ბერბერაშვილი, ქე-
ბაძე, ხოხაძე, ლაზარაშვილი და
მელაძე.

თათბირზე მოხსენებით
კასპის რაიონში ნაბეჭდი გაზე-
თის გამოშების შესახებ გამ-
ოვიდა საღარატე.

სამწუხაროდ, ეს მმრა-
ლი ოქმი არაფერს გვეუბნება,

თუ რა თქეს მოხსენების ირ-
გვლივ გამართული კამათის
მონაწილეებმა, მაგრამ, საკითხი
მოიწონეს და დადგინდეს: გამ-
ოყოს სარედაქციო კოლეგია
ამს. საღარატის, ძამაშვილის,
ხუხუს, ქარქაშაძის, გიგიტაშვი-
ლის, ბეგიაშვილის, ბერბერაშვი-
ლის, ძამავარანის და დიასამ-
იძის შემადგენლობით. პასუხ-
ისმგებელ მდიგანად დროებით

გამოიყოს ამს. დიასამიძე. ნაბე-
ჭდი გაზეთის გამოშება პირვე-
ლ რიგში განისაზღვროს დე-
კადურად, თვეში სამჯერ.

3. თანხების გამონახვა
გაზეთისთვის და სახელწოდებ-
ის საკითხი დაამუშაოს რედ-
კოლეგიამ...

შემოდგომა გულუხვად
იბერტყავადა კალთებს. ახლად
დაარსებულ კოლეგიურნებებში
მოსავალს აბინავებდნენ, იკრიფე-
ბოდა ხილი და ფურმენი, იღებდ-
ნენ სიმინდსა და ბოსტნეულს,
პირუტყვისათვის ამარაგებდნენ
საკვებს...

რაიკომის მდივნის კაბი-
ნეტში მიმსვლელ - მოსსვლე-
ლი არ ილეოდა. საღარატე, იმ
დღესაც, ბოლო მოქალაქე

გაისტურა, ადგა, ფანჯარასთან
მივიდა, სარგმელი გააღო და გა-
რეთ გაიხედა, არ ესიამოგნა მოუ-
წერის გამოშებელი, ატალახებული
ჭუბა...

- ეს ცენტრალური
გზაც მისახდია, სოფლის ორ-
ღობეს ჰყავს, - გათვიქრა და
ძაგიდასთან დაბრუნდა. ის იყო
თანაშემწე გამოიძახა, დაგაღებ-
ის მისაცემად, რომ კარი გაიღო

და ოთახში სამთავისელი მიხა-
თექტუმანიძე შემოვიდა.

- ოო, ამას ვის ვხედავ,
ას, კომუნარო, დავექი, რამ შე-
გაწუხა, - სულის მოთქმა არ
აცალა საღარატე.

- აღარა ვარ კომუნარი,
ამხანაგო მდიგანო, ჩვეულებრივი
კოლმეურნე ვარ, კომუნა შარ-
შან, 16 იანგარს, ჩვენავე სუ-
რვილოთ გავაუმეო, როგორც ნა-
დრევი და არა უვეტური,
მიხად ხელი ჩამოართვა მდი-
ვანს და შემოთავაზებულ სკა-
მზე დაჯდა.

- კი, კი, ვიცი, მაგრამ,
ისტორიაში მაინც შეხვადა,
როგორც სამთავისის კომუნის
ერთ-ერთი დამაარსებელი და
ორგანიზატორი.

- ეგ წარსულში დარჩა,
სხვა ამიცნა გვაქვს, კომუ-
ნიზმისენ მივდივართ და დიდი
გარჯა გველის, - მიხად გაბა-
რული სახე შეანათა მდივანს.

- რაო, რა თქვი? კო-
მუნიზმისენ არა?! - საღარატე,
კაბინეტში შემოსულ თანაშემ-
წეს, დიასამიძის გამოისხება
დაგალა, ამასთან, 19 ოქტომ-
ბრის ბიუროც შეახსნა და
გაფრთხილია, რომ რაიკომის

მოწვეული სტუმრები. იგი მო-
მავალი რაიონული გაზეთის
სახელწოდებაზე მსჯელობდა და
თავის მოსაზრებას უზიარებდა,
რომ მას “კომუნიზმისაკენ” ერ-
ქმეოდა და თუ ვინმეს უკეთესი
მოსაზრება ჰქონდა, შეეძლოთ
გულახდილად ეთქვათ.

ათასი, რამეთუ, სწამდათ და
სკეროდათ, რომ კომუნიზმს
უთუოდ ააშენდნებ...
ნეტარ არიან მორწმუ-
ნენი...

... დაჩქარდა გაზეთის
გამოშების სამზადისი. ყვე-
ლაფერი გათვლილი და გაან-
გარიშებული იყო: გამოვიდოდა

ათვის, რამეთუ, სწამდათ და
სკეროდათ, რომ კომუნიზმს
უთუოდ ააშენდნებ...
ნეტარ არიან მორწმუ-
ნენი...

... დაჩქარდა გაზეთის
გამოშების სამზადისი. ყვე-
ლაფერი გათვლილი და გაან-
გარიშებული იყო: გამოვიდოდა

სხვა აზრი არავის 10 დღეში ერთხელ, “პრავდის”
ნახევარი ფორმატის, ოთხგვერ-
ანხმა და დღის წესრიგიც აქვე

ჩამოყალიბდა: რაიონული ბეჭდ-
ვითი გაზეთის “კომუნიზმის-
აკე” ხარჯთაღრიცხვის დამტ-
კიცება.

დადგენილება მიიღეს და წლის 7 ნოემბერს, “კო-
მუნისტი”-ს სტამბის საბეჭდი
დაზგიდან გადმოვიდა კასპის
რაიონული გაზეთი “კომუნიზმის-
აკე”-ის პირველი ნომერი, რომელსაც ხელი იმოწვერის შესახებ, წინადაღებაშა ამს.

დახმარებისათვის მიმართეს
გაზეთ “კომუნისტი”-ს სტამ-
ბის და “მუშაის” რედაქციას. დახ-
მარებამც არ დააყოვნა და აი,
1931 წლის 7 ნოემბერს, “კო-
მუნისტი”-ს სტამბის საბეჭდი
დაზგიდან გადმოვიდა კასპის
რაიონული გაზეთი “კომუნიზმის-
აკე”-ის პირველი ნომერი, რომელსაც ხელი იმოწვერის შესახებ, წინადაღებაშა ამს.

ეს დღე, დასაბამად იქცა
ამ პატარა, მაგრამ, დიდ საქმეებს
შეჭიდებული ჩვენი გაზეთის
შემოქმედებითი კოლექტივის
ცხოვრებაში.

ნორა ედიშერაშვილი.
გაგრძელება იქნება.

ჩემი მიწა!

გურამ კლდიაშვილი

ისე ცოტა მიწა გვაქვს, საყვავილედ არ გვყოფნის...
ისე ცოტა ზეცა გვაქვს, საფრენადაც არ გვყოფნის...
ისე ცოტა გაზი გვაქვს, საჭაშნიკო არ გვყოფნის...
ისე ცოტა წყალი გვაქვს, დასახრჩობად არ გვყოფნის...

არა! ჩემო მიწაო, დედასავით მართალო!

არა! ჩემო ზეცაო, რწმენასავით მაღალო!

განა მართლა ცოტა გვაქვს ან მიწა და ან ზეცა, ჩვენს მისახედ-მოსახედს თვალითაც ვერ დაკეცავ; უცბად რომ გაგვივაკდეს ყველა მთა და მაღლობი, ზღვირი რომ წესალოს დაყოფილს და დაღობილს, ერთპირად რომ გვაქცია, ფხა გვექნება ქვიტკირის, ვერ მოვცდრექნ ღმერთები, ვერ მოვცდლავდა სიკვდილიც; ცოტა ნიჭიც რომ მოვცა ერთმანეთის გატანის, დასკდებოდა გულები ორგულის და სატანის...

ჩემო მიწათ-მიწაო, უწმინდესო, მართალო!

ჩემო ზეცათ-ზეცაო, ბროლის ხელით ნათალო!

თუ რამ წესა მიგვიძლივის, დაგვიძრუნე აღერსად, ცოტა ლაქა მზესაც აქვს, ცოტა ჩრდილი – მთვარე-საც.

ვერ აგწონის – დაგწონის რა სიმდიდრეც დაყარონ, კათედრად გვაქვს მთაწმინდა, დარბაზებად – სამყარო;

თუმც არასდროს ვყოფილვართ ჩვენი თავის პატრონი, სხვათა სჯულს და სამართალს არასოდეს ვნატრობ-დით;

თუმც გვიშრობდნენ ცხრაწყაროს, რომ არ გვეხნა, გვეთესა, მაგრამ მოწყურებული არ ვყოფილვართ ერთ დღესაც; გვიძირკვავდნენ ვენახებს – გლეხის გულის თანა-წორს,

მაგრამ ღვინონაკლული არ ვყოფილვართ არასდროს; ტყეს გვიჩეხდნენ უსიერს, ოდით უამით უამამდე, მაინც გვქონდა ფილტვები დატენილი უანგბადით; რაღან გული ერთისა ას კაცს გულად ეყოფა, მიტომ სურდათ მოსრესა, მიტომ სურდათ ხელყოფა; რაღან მზე გვაქვს იმდენი, არ გვეტევა სახლებში, ჩაღვრილი გვაქვს ქვევრებში, გამჯდარი გვაქვს ძარღვებში...

ჩემო მიწათ-მიწაო, ცოტნესავით მართალო!

ჩემო ზეცათ-ზეცაო, გარსკვლავით გამთბარო!

თუ გვიძრმანებს ვარძია, თუ გელათი დარეკავს, დაუმხობელს დავამხობთ, წაულეკავს წაულეკავთ, თუ დაგვჰირდა, ძაფივით ნემსის ყუწში გავძრებით, ფეხს აიდგამს ძეგლები, სულს ჩაიდგამს ტაძრები; რაღან შენის დედობით საგვენი გართ ყელამდე, შენს სიმცირე-სიღიდეს შევმატოდეთ ყველანი!

და სასრული. მიწის აღმნიშვნელი სი-

დასაწყისი ის. გვნ.

ნოვებს მუდმივი განცხრომისა და სინორ-

ჩის მდგომარეობას, ბრუნ-

დება საკუთარ მიწაზე,

რათა იქ ერთბაშად დაბ-

ერდეს და მიიცვალოს.

ასეთ მისტიკურ დამოკიდე-

ბულებას, ალბათ, მიწასთან

ნივთიერი კავშირიც განა-

პირობებს. საგულისხმოა,

რომ ათასწლეულების

განმავლობაში ქართველ

ტომთა უმეტესობა მიწის

დამამუშავებელი იყვნენ.

ამან განაპირობა ქვეყნის

ძველი სახლწოდებაც –

გეორგია. ეს ბერძნულებ-

ოვანი ტომთობიმი სწორე

მეფე ფარნაგაზი სწორე

დასკდებოდა გვაქვილი

გვაქვილი გვაქვილი გვაქ-

ვილი გვაქვილი გვაქ-

